

SOẠN BÀI CÁCH LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, BÀI THƠ

Hướng dẫn soạn bài cách làm bài văn nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 79 đến 84 SGK Ngữ văn 9 tập 2.

KIẾN THỨC CƠ BẢN

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI CÁCH LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, BÀI THƠ

ĐỀ BÀI NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ

CÁCH LÀM BÀI NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, MỘT BÀI THƠ

LUYỆN TẬP

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài cách làm bài văn nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ** dưới đây sẽ không chỉ gợi ý bạn trả lời các câu hỏi trong sách giáo khoa mà còn *giúp bạn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học này*.

Soạn bài

CÁCH LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, BÀI THƠ

Cùng tham khảo nhé!...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Những kiến thức quan trọng bạn cần ghi nhớ:

- Bài nghị luận tác phẩm văn học cần có bố cục mạch lạc, rõ ràng
- Phần mở bài: giới thiệu tác phẩm và bước đầu nêu ý kiến đánh giá của mình.
- Phần thân bài: Lần lượt trình bày những ý kiến, đánh giá về nội dung và nghệ thuật của bài thơ, đoạn thơ, phân tích, chứng minh các luận điểm đã nêu ở phần mở bài bằng những luận cứ cụ thể, đáng tin cậy.
- Phần kết bài: khái quát, giá trị, ý nghĩa của đoạn thơ, bài thơ.

- Bài nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ cần nêu lên được các nhận xét, đánh giá và sự cảm thụ riêng của người viết. Những nhận xét, đánh giá ấy phải gắn với sự phân tích, bình giá ngôn từ, hình ảnh, giọng điệu, nội dung cảm xúc... của tác phẩm.

• Lời văn của bài nghị luận một đoạn thơ, bài thơ cần phải tự nhiên, giàu cảm xúc, thể hiện sự tự tin, nhiệt tình trước vấn đề đang trình bày.

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI CÁCH LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, BÀI THƠ

Gợi ý trả lời câu hỏi sách giáo khoa.

ĐỀ BÀI NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ

Đọc các đề bài (tr 79;80 SGK Ngữ văn 9 tập 2)và trả lời câu hỏi

a) Các đề bài trên được cấu tạo như thế nào?

b) Các từ trong đề bài như phân tích, cảm nhận và suy nghĩ (hoặc có khi đề bài không có lệnh) biểu thị những yêu cầu gì đối với bài làm? (Gợi ý: Từ phân tích chỉ định về phương pháp, từ cảm nhận lưu ý đến ấn tượng, cảm thụ của người viết, từ suy nghĩ nhấn mạnh tới nhận định, phân tích của người làm bài. Trường hợp không có lệnh, người viết bày tỏ ý kiến của mình về vấn đề được nêu ra trong đề bài. Sự khác biệt trên chỉ ở sắc thái, không phải là các "kiểu bài" khác nhau.)

Trả lời

a) Tám đề văn trong sách giáo khoa đều có cấu tạo giống nhau là yêu cầu người viết phải nêu lên cảm nhận, suy nghĩ của mình về đoạn thơ hoặc bài thơ. Những bài thơ có trong các đề này đều là những bài các em đã học qua trong chương trình ngữ văn 9.

b) Từ phân tích chỉ định về phương pháp, từ cảm nhận lưu ý đến ấn tượng, cảm thụ từ suy nghĩ nhấn mạnh đến nhận định, phân tích của người viết. Trường hợp không có lệnh, người viết bày tỏ ý kiến của mình về vấn đề được nêu ra trong đề bài. Sự khác biệt trên chỉ ở sắc thái, không phải là các “kiểu bài” khác nhau.

CÁCH LÀM BÀI NGHỊ LUẬN VỀ MỘT ĐOẠN THƠ, MỘT BÀI THƠ

2 - Trang 83 SGK

Đọc văn bản Quê hương trong tình thương, nỗi nhớ (Tr 81 - 93 SGK) sau và trả lời câu hỏi:

- a) Trong văn bản trên, đâu là phần Thân bài? Ở phần này, người viết đã trình bày những nhận xét gì về tình yêu quê hương trong bài thơ Quê hương? Những suy nghĩ, ý kiến ấy được dẫn dắt, khẳng định bằng cách nào, được liên kết với phần Mở bài và Kết bài ra sao?
- b) Văn bản có tính thuyết phục, sức hấp dẫn không? Vì sao? Từ đó có thể rút ra bài học gì qua cách làm bài nghị luận văn học này?

Trả lời

a) - Các phần của văn bản:

+ Mở bài: từ đầu đến "*thành công khởi đầu rực rỡ*": Giới thiệu về tác giả và tác phẩm.

+ Thân bài: Từ "*nhà thơ đã viết*" đến "*thành thực của Tế Hanh*": Phân tích vẻ đẹp của hình ảnh đoàn thuyền đánh cá ra khơi và cảnh đoàn thuyền đánh cá lúc trở về.

+ Kết bài: Phần còn lại: Nêu lên giá trị của bài thơ đối với người đọc trong việc bồi đắp tình yêu quê hương.

- Cách dẫn dắt khẳng định: tác giả nêu lên những nhận xét, đánh giá khái quát, sau đó nêu lên dẫn chứng và phân tích.

b) Văn bản có sức thuyết phục bởi:

- Hệ thống luận điểm rõ ràng, hợp lí.
- Có những nhận xét và cảm thụ riêng của tác giả.
- Giọng văn truyền cảm, lôi cuốn.

LUYỆN TẬP

Đề bài: Phân tích khổ thơ đầu [bài thơ Sang thu](#) của Hữu Thỉnh.

Bài làm tham khảo

Mùa thu đến với anh khá đột ngột và bất ngờ, không hẹn trước. Bắt đầu không phải là những nét đặc trưng của trời mây sắc vàng hoa cúc như trong thơ cổ điển. Bắt đầu là hương ổi thơm nức. Một chữ "*phả*" kia đủ gợi hương thơm như sánh lại. Nó sánh bởi vì hương đậm một phần, sánh còn bởi tại hương gió se. Hương thơm lùa vào trong gió được tinh lọc, được cô đặc thêm. Gió mùa thu hào phóng đem chia hương mùa thu - bây giờ là hương ổi chín tới khắp nơi trong

vũ trụ. Tại một vùng quê nhỏ, trong một phút giây nào đó, người viết chợt bắt gặp hương thu và bỗng sững sờ.

Đã cảm được hương ổi, đã nhận ra gió se, hơn thế nữa, mắt lại còn nhìn thấy sương đang chùng chình qua ngõ. Những dấu hiệu đặc trưng của mùa thu đều hiện diện. Thế mà sao tác giả lại viết "*hình như thu đã về*". Còn điều chi nữa mà ngờ? Thu đã về thật đấy rồi, sao lại còn nghi hoặc? Như đã nói ở trên. Cái chính là sự bất ngờ, đột ngột. Do bất ngờ nên cả khứu giác (mùi hương ổi) cả xúc giác (hơi gió se) cả thị giác (sương chùng chình) đều mách bảo thu về mà vẫn chưa thể tin, vẫn chưa dám chắc. Cái bâng lảng mơ hồ chính trong cảm giác "hình như" ấy đã tôn thêm vẻ khói sương lãng đãng lúc thu sang. Đó là một nguyên nhân. Nhưng sâu xa hơn, ở đây còn bộc lộ nét "sang thu" trong hồn người mà sau chúng ta sẽ nói tới.

Hình như thu đã về.

Đó là một ấn tượng tổng hợp từ những cảm giác riêng về hương, về gió, về sương. Từ hương nhận ra gió. Từ gió nhận ra sương. Nhưng khi phát hiện "*sương chùng chình qua ngõ*" thì trong sương cũng có hương, trong sương cũng có gió, và trong sương như còn có cả tình. "*Chùng chình*" hay chính là sự lưu luyến, bâng khuâng, ngập ngừng, bịn rịn? Cái ngõ mà sương dẫm hương, sương nương theo gió đang ngập ngừng đi qua vừa là cái ngõ thực, vừa là cái ngõ thời gian thông giữa hai mùa. Phút giây giao mùa của thiên nhiên ấy, nhìn thấy rồi, cảm thấy rồi mà sững sờ tưởng khó tin. Do đó "*hình như thu đã về*" còn như là một câu thăm hỏi lại mình để có một sự khẳng định.

Xem thêm những bài [phân tích khổ đầu trong bài thơ Sang thu](#) hay khác tại Đọc Tài Liệu.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài cách làm bài văn nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài cách làm bài văn nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ một cách tốt nhất. "*Trong cách học, phải lấy tự học làm cố*" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.